

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»
Педагогічний факультет

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕМПАУЕРМЕНТ-ПЕДАГОГІКА

Освітня програма «Дошкільна освіта»

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти
Протокол № 2 від 19.10.2021

м. Івано-Франківськ – 2021 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Емпауермент-педагогіка
Освітня програма	Дошкільна освіта
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс/семестр	3/6
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт Дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

<p>Мета та цілі курсу: ознайомлення здобувачів ОР «бакалавр» з теоретико-методологічними аспектами медіакультури в сучасному інформаційному просторі, формування основ інформаційної компетентності, удосконалення загальних та фахових компетентностей, формувати у майбутніх вихователів критичне мислення, пізнавальну активність, здатність до самоосвіти, саморозвитку, навчання упродовж життя.</p> <p>Завдання курсу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - формувати у студентів уявлення про основи медіакультури в сучасному інформаційному просторі; - ознайомити студентів зі стандартами в медіапросторі, технологіями впливу медіа на соціум, механізмами роботи традиційних та соціальних медіа, особливості дезінформації та маніпуляцій; - розвивати критичне й аналітичне мислення, стимулювати розвиток інфомедійної грамотності майбутніх педагогів; - розвиток у здобувачів здатності до безпечного використання медіаресурсів в освітньому просторі ЗДО, ознайомити студентів з небезпечними для дітей дошкільного віку явищами медіапростору, розвивати вміння виявляти і попереджати випадки кібербулінгу; - формувати здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини. <p style="text-align: center;">Компетентності:</p> <p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>КЗ-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про 8 природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p>
--

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КЗ-9. Здійснення безпечної діяльності.

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).

КС-6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.

КС-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Програмні результати навчання:

ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-02 Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-06 Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами

ПР-12 Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПР-13 Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.

ПР-14 Мати навички збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Предмет і завдання дисципліни «Емпауермент-педагогіка». Історія виникнення науки	Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.	Ознайомити з метою і завданнями дисципліни. Формувати уявлення про емпауермент-педагогіку, історію та передумови виникнення науки. Ознайомити з особливостями стратегії сталого розвитку в освіті України.

		Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами	
2	Емпауермент-педагогіка в сучасній дошкільній освіті	<p>Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами</p> <p>Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу.</p> <p>Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.</p> <p>Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.</p> <p>Мати навички збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей.</p>	<p>Ознайомити зі змістом, функціями і принципами та ключовими цінностями емпауермент-педагогіки в сучасних умовах.</p> <p>Формувати розуміння сутності чинників сталого розвитку суспільства.</p> <p>Ознайомити з нормативно-правовим забезпеченням міжнародної співпраці в контексті сталого розвитку.</p> <p>Формувати вміння виявляти можливості використання засад емпауермент-педагогіки в дошкільлі.</p> <p>Формувати розуміння ролі вихователя в освіті для сталого розвитку.</p>
3	Екологічний аспект освіти для сталого розвитку	<p>Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу.</p> <p>Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.</p> <p>Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.</p> <p>Мати навички збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей.</p>	<p>Ознайомити з пріоритетами екологічної освіти в контексті сталого розвитку.</p> <p>Розвивати здатність до морально-ціннісної взаємодії людини і суспільства.</p> <p>Формувати вміння і навички застосовувати екологічний компонент емпауермент-педагогіки в організації цілісного освітнього процесу в ЗДО.</p> <p>Розуміти необхідність формування екологічного світогляду дітей дошкільного віку.</p>

4	Соціокультурний аспект емпіаурмент-педагогіки	<p>Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.</p> <p>Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами</p> <p>Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу.</p> <p>Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.</p> <p>Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.</p> <p>Мати навички збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей.</p>	<p>Формувати уявлення про освіту для демократії та громадянську освіту.</p> <p>Розвивати здатність до сприймання, розуміння й реалізації духовних та етичних цінностей в майбутній педагогічній діяльності.</p> <p>Ознайомити з етикою толерантності та полікультурними засадами освіти.</p>
5	Орієнтири економічної освіти для сталого розвитку	<p>Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.</p> <p>Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами</p> <p>Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу.</p> <p>Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.</p> <p>Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.</p>	<p>Формувати розуміння взаємозв'язку сталого розвитку та економічних умов життя людини, уявлення про екобалансовані споживчі цінності.</p> <p>Розвивати здатність до формування основ економічного виховання дітей дошкільного віку.</p>
6	Емпіаурмент-педагогіка в роботі з дітьми дошкільного віку	<p>Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та</p>	<p>Розвивати здатність до застосування знань з емпіаурмент-педагогіки під час моделювання освітнього процесу ЗДО.</p> <p>Формувати уміння і навички якісно співпрацювати з сім'єю задля досягнення спільних цілей.</p> <p>Ознайомити з</p>

	<p>виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.</p> <p>Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами</p> <p>Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу.</p> <p>Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.</p> <p>Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.</p> <p>Мати навички збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей.</p>	<p>парціальною програмою розвитку дітей дошкільного віку</p>
--	--	--

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	-
Семінарське заняття	80
Лабораторне заняття	-
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	10
Залік	100
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	
Лекції																		-
Семінарські заняття								100	100	100	100	100	100	100	100	100		80
Лабораторні заняття																		-
Самостійна робота																	10	10
Індивідуальні завдання																10		10
Залік																		100
Всього за тиждень								100	100	100	100	100	100	100	100	100	10	100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедія, лабораторії, комп'ютери та інше
Література:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Висоцька О. Є. Освіта для сталого розвитку: Науково-методичний посібник. Дніпропетровськ, 2011. 200 с. 2. Гавриш Н., Пометун О. Дошкільнятам – освіта для сталого розвитку: парціальна програма для системи дошкільньої освіти. К., 2019. 23 с. 3. Грошовенко О., Кондратюк Т. Педагогіка емпauerменту в технології екологічних коміксів. <i>Молодий вчений</i>. № 5.2 (57.2). травень, 2018. С.76-82. 4. Джура Н. М. Інноваційні технології навчання в системі шкільної екологічної освіти : навчально-методичний посібник. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2016. 104 с. 5. Дошкільнятам про сталий розвиток: маленькі люди великого світу: навч.-метод. посібник для вихователів для дітей молодшого дошкільного віку / Н. Гавриш, О. Пометун / за ред. О. Пометун. [Бібліотека журналу «Історія і суспільство в школах України: теорія та методика навчання»]. Київ, 2016. 96 с. 6. Дошкільнятам – освіта для сталого розвитку: Діємо разом: навч.-метод. посібник для використання в роботі з дітьми п'ятого року життя/ Н. Гавриш, О. Пометун / за ред. О. Пометун. Київ, 2017. 128 с. 7. Дошкільнятам – освіта для сталого розвитку : навч.-метод. посіб. для дошкільних навч. закладів / Н. Гавриш, О. Саприкіна, О. Пометун; за заг. ред. О. Пометун. Д. : «ЛІРА», 2014. 120 с. 8. Іванчук С., Кочнева С. Концепція сталого розвитку в освітньому просторі сучасного закладу дошкільньої освіти. <i>Молодий вчений</i>. № 10.1 (62.1). жовтень, 2018 р. С.39-42 Пометун О. Що таке «емпauerмент-педагогіка»? <i>Надихаємо на дії</i>. 2008. № 1(1). С. 10-12. 9. Пометун О.І. та ін. Підготовка вчителів до викладання питань сталого розвитку. Навчально-методичні матеріали для викладачів вищих педагогічних навчальних закладів та системи післядипломної педагогічної освіти: Посібник. К. : Педагогічна думка, 2015. 120 с. 10. Підліснюк В., Рудик І., Кириленко В., Вишенська І., Маслюківська О. Сталій розвиток суспільства: роль освіти. Путівник / За ред. В.Підліснюк. К.: Видавництво СПД «Ковальчук», 2005. 88 с. 11. Рижак Л. Філософія сталого розвитку людства: навч.-метод. посіб. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 518 с.	

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра теорії та методики дошкільньої і спеціальної освіти м. Івано-Франківськ вул. Бандери, 1 каб. 302 тел. 0967124568 https://kttmdiso.pnu.edu.ua/ kttmdo@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	к.п.н., доц. Матішак Маріанна Василівна
Контактна інформація викладача	+80967124568 marianna.mathishak@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічна доброчесність осіб, що навчаються та працюють в університеті,
--------------------------	--

	<p>регламентує низка нормативних документів, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». - Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». - Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за адресою:</p> <p>https://pnu.edu.ua/%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D0%B7%D0%B0%D0%BF%D0%BE%D0%B1%D1%96%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%B3%D1%96%D0%B0%D1%82%D1%83/</p>
<p>Пропуски занять (відпрацювання)</p>	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за адресою:</p> <p>https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/пол/ozhenja/</p>
<p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну</p>	<p>Несвоєчасне виконання завдань передбачає дотримання студентом усіх вимог щодо їх самостійного опрацювання («Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за адресою:</p> <p>https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/пол/ozhenja/</p>
<p>Невідповідна поведінка під час заняття</p>	<p>Навчання передбачає високий рівень пізнавальної активності, ініціативності,</p>

	<p>дотримання норм та правил професійної етики майбутніх фахівців «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів закладів вищої освіти»</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Додаткові бали отримують студенти, які приймали активну участь у науково-дослідній роботі (конференції, студентські наукові гуртки та проблемні групи, підготовка публікацій тощо) за тематикою дисципліни.</p>
Неформальна освіта	<p>Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra.</p> <p>Можливість зарахування неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019)</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/819_29.11.2019.pdf</p>

Викладач _____ Матішак М.В.